

INSEKTER och NATUR i Hölö-trakten. Del

av Peter Wärmling

Hösten 1990 kunde jag rapportera några "ströfynd" från Hölö-trakten i Graphosoma. Något organiserat insamlande ägde dock inte rum förra sommaren. De flesta fynd kom av direktobservationer vid skogsvandringar, mestadels kring Fårsjön, Sö om Bastarn och vid Lämboås.

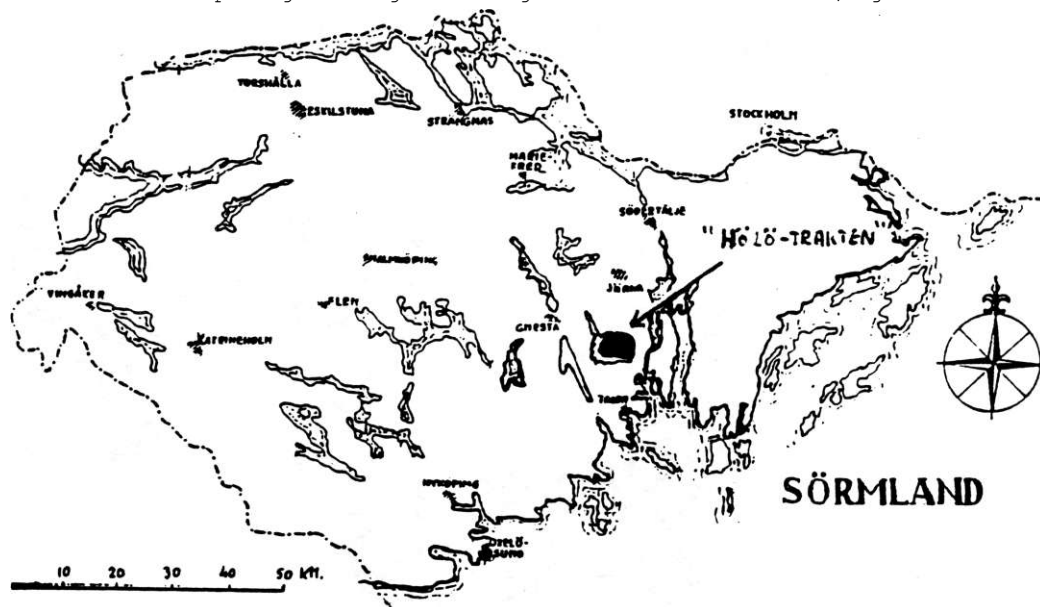
Denna sommar har skalbaggs-samlandet emellertid tagit litet mera fart i och med att "min" Hölö-skog kommit att ingå i "Södertörn-projektet". Detta projekt går i princip ut på att lokalisera platser med hotade arter av svampar, lägre kryptogamer samt insekter inom de sju Södertörnskommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Vad gäller Södertälje kommun, så omfattas i detta projekt hela kommunen, d.v.s. även den del av kommunen som ligger utanför Södertörn.

Syftet med inventeringsprojektet är förstås att kunna skydda lokaler med hotade arter. Med "skydda" menas då inte nödvändigtvis att helt lämna ifred, utan snarare att utveckla sådana skötselplaner som eventuella hotade arter får en chans att överleva i framtiden. Projektet finansieras huvudsakligen av medel från landstinget.

Hölö-trakten innehåller många entomologiskt intressanta lokaler. Det område som jag undersöker ligger inom ett område som begränsas i öster av E4 mellan Södertälje och Nyköping, åt söder och väster av Långsjön och åt norr av vägen mellan Dal och Norrvrå samt Norrvrå - Ekeby. Centrum av området utgöres av BASTARN-mvren och sjön Bastarn, varför jag vill benämna området "Bastarn-skogen" i fortsättningen. Anledningen till att detta skogsområde kommit med i Södertörnsprojektet är bl.a. att området framstått som intressant ur naturvårdssynpunkt vid den flygbildstolkning av Södertörn som pågått under våren 1991. Flygbilderna har tagits på 4000 meters höjd med infrarödfärgfilm i stereo, dvs tredimensionell-teknik. Vad gäller Hölö-bilderna, så har de tyvärr visat sig inte helt stämma med verkligheten: bilderna togs 1980 och sedan dess har stora avverkningar skett inom området, t.ex. i Bastardalen. Bilderna över hela Södertälje Kommun har granskats av Kommunekologen Bo Ljunggren med huvudsyftet att identifiera lokaler med potential att hysa hotade arter.

Trots stora avverkningar så har området många fina entomologiska natur-kvalitéer. Där finns t.ex.:

Många sydexponerade bergbranter
 Enstaka solitära gamla exponerade ekar
 Många grova levande exponerade tallar
 Många stående och liggande döda tallar på exponerade hållmarks-impediment, ställvis urskogsliknande
 Många levande, försvagade och döende aspar samt asplågor i sönderbrutna partier på berghällar och på bergsbranter
 Smärre kalkområden med lundflora inklusive hassel och skogslind
 Dessutom försumpad granskog och några skvattram-mossar, hjortron

forts.

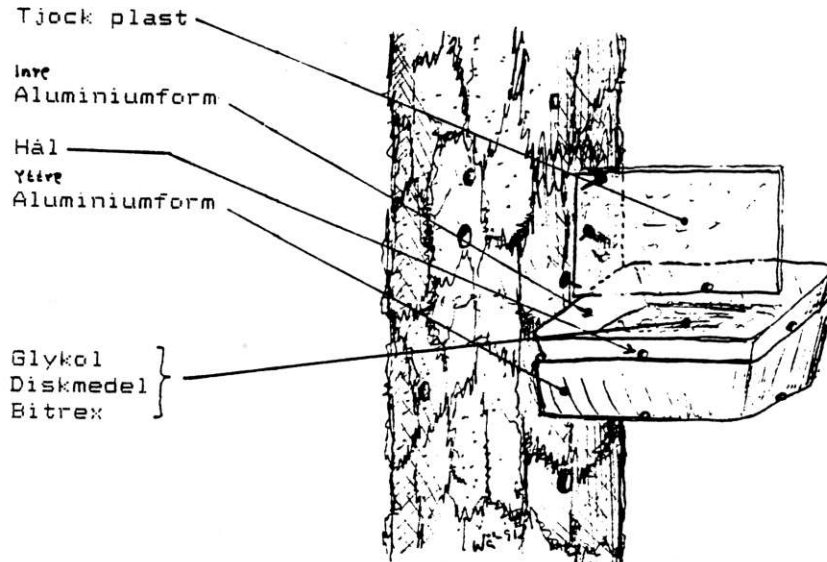
De avverkningar som ägt rum har, trots storskalighet, utförts med hyfsad naturvårdshänsyn. Grova aspar på bergbranterna har sparats, utdikningar har skett med mätta, enstaka "nötskriksplanterade" skogsekar har t.ex. inte bara lämnats utan till och med frihuggits. (Bra!)

Insamlingsperioden 1991 startade den 1 juli. Den 1-3 juli utplacerades ett antal fönsterfällor, fallfällor och trädfällor. Fällorna vittjades sedan ungefär var femte dag fram till den 21 juli. I samband med vittjningen insamlades en del djur vid direktobservation och med bankning. Vid bankningen användes ett upp-och-nervänt paraply. Nattfångst med ficklampa bedrevs bara i liten omfattning. Insamlingsarbetet avslutades den 7 aug.1991.

Vädret sommaren 1991: Hela maj var mycket kall och regnig. Temperaturen steg knappast över 15°C på dagarna. Perioden då normalt kläckning och parning äger rum, dvs från ca 10 juni till 30 juni var extremt kall och regnig med temperaturer på ca 10-15°C. Den 30 juni ägde dock ett kraftigt väderomslag rum: Från och med den 30 juni kom ett stabilt högtryck med mycket solsken och höga temperaturer. Temperaturer på upp till 30°C kunde noteras den första veckan i juli. Under dessa dagar skedde troligen en intensiv kläckning och parning, många skalbaggsarna "svärmade". Redan efter den första veckan i juli passerat kunde en markant nedgång i skalbaggsbeståndet iakttas. Bättre resultat hade sannolikt erhållits om insamlingsperioden kommit igång litet tidigare så att alla fällor varit på plats redan då värmeperioden inleddes. Omkring den 15 juli inträdde åter en regnig och kallare period med dagstemperaturer på 15-20°C.

Intressant är att notera, att lika många insekter som erhöles i fällorna 4-10 juli erhöles under perioden 1-3 juli

Fönsterfällorna konstruerades enligt nedanstående figur:

Aluminiumformarna hade formatet:(6 dl:5x18x8 cm). Glykolen fungerar som sötnings-och konserveringmedel. Helst skall propylenglykol användas, etvlenglykol är giftigare. Diskmedlet minskar ytspänningen, djuren drunknar. Bitrex är ett bittermedel som, hindrar småfåglar, grävlingar, rävar och smågnagare att dricka av den söta glykolen.

Trädfällorna eller MINIFÖNSTERFÄLLORNA sattes fast med häftpistol på högstubbar, gamla träd och lågor. I varje form lades en lös aluminiumform som fylldes till en tredjedel med 50% glykol/vattenlösning med tillsats av några droppar diskmedel och litet bitrex (denatureringsmedel). För varje fälla gar det således åt 2 Al-formar varav den ena ligger lös i den fastsatta. Detta underlättar tömningen väsentligt. För att fällorna inte skulle svämma över vid regn gjordes några små dräneringshål 2 cm upp på den inre formen och i botten på den yttre. Ovanför fällan spikades ett "fönster" med ett par 2 cm långa spikar. Fällan fångar insekter som kryper på stammen och som flyger runt stammen och krockar med fönstret och ramlar i. Fönsterfällorna fångar inte bara daglevande insekter utan även nattaktiva.

forts.

Vid artsammanställningen nedan har även iakttagelser från sommaren 1990 medtagits:

Några växter som påträffats inom området:

skogsklocka	purpurknipprot
brudborste	nästrot (Bastarn)
jungfru marie nycklar	ormrot
skogsknipprot	svedjenäva

OBSERVERADE/INSAMLADE skalbaggar (=COLEOPTERA) från BASTAR-skogen:

Familjen CARABIDAE = JORDLÖPARE

0027 *Carabus nemoralis*. Parklöpare. Mycket allmän art. Många exemplar i fallfällor. Lämbonäs. 1990

0028 *Carabus hortensis*. Trädgårdslöpare. Allmän art. Många exemplar i fallfällor. Lämbonäs. 1990.1991.

0038 *Carabus violaceus*. Violettkantad jordlöpare. Några exemplar i fallfällor. Lämbonäs. 1990.1991.

0040 *Cychrus caraboides*. Snäckjordlöpare. Förekommer i hela landet. Snäckätare. Några exemplar i fallfällor. Lämbonäs. 1990.1991.

0067 *Loricera pilicomis*. Funnen i alla svenska landskap. Lämbonäs.

0204 *Pterostichus niger*. Allmän jordlöpare i nästan hela landet. Förekommer i de mesta skilda biotoper. Stor svart. Vårtan, Lämbonäs.

0205 *Pterostichus melanarius*. Förekommer i nästan hela landet. Vårtan. 1991

0212 *Pterostichus diligens*. Förekommer i fuktig öppen lövskog. Funnen i alla svenska landskap. 1991

0404 *Dromius agilis*. Relativt Allmän. Förekommer i nästan hela landet. Jagar småinsekter på löv- och barrträdstammar på kvällar och nätter. 1991

0409 *Dromius fenestratus*, i trädfälla. Relativt allmän. Funnen i nästan alla landskap. Lever upp i tallar. 1991

Familjen LEICDIDAE = JORDSVAMPBAGGAR

0864 *Anisotoma humeralis*. Allmän art på slemsvampar. Funnen i nästan hela landet. I mängd i fönsterfällor. 1991

Familjen SILPHIDAE = DÖDGRÄVARE

0894 *Nicrophorus* (=Necrophorus) *vespilloides*, "Svartklubbad dödgrävare". Funnen i nästan hela landet. Allmän art. Flera exemplar i fallfällor. Lämbonäs. 1990. Vårtan 1991. Vacker rödbandad art. Lever på svamp och kadaver.

0905 *Oiceptoma thoracica*. Relativt allmän. Flera exemplar i fallfällor. Lämbonäs. 1990

Familjen LEIODIDAE = JORDSVAMPBAGGAR

0936 *Chloeva angustata*. Funnen i några landskap från Skåne till Västerbotten. SÄLLSYNT. 1 exemplar i grop i marken, Lämbonäs, 1990.

forts.

Familjen SCAPHIDIIDAE = DROPPBAGGAR

1027 Scaphidium quadrimaculatum, allmän i svampig ved, i de flesta landskap upp till Medelpad. Fårsjön. 1991.

Familjen HISTERIDAE = STUMPBAGGAR:

2345 Platysoma minor (=frontalis). Funnen i många landskap från Småland till Lappland. Nordlig. Denna stumpbagge lever ej i kadaver o.dyl. som är det vanliga för familjen utan arten lever i stället i murken lövträdsved. 1 ex funnet i murken aspgrén. Låmbonäs.1991.
Ej allmän.

Familjen SCARABAEIDAE = BLADHORNINGAR

2409 Geotrupes stercorosus, skogstordyveln. Funnen i nästan hela landet. Mycket allmän art.1990, 1991. Lever på bl.a. ruttén svamp,

2423 Aphodius fossor. Förekommer allmänt från Skåne till Norrbotten med luckor i utbredningen. Nattdjur som lockas till ljus.Kadaverätare.1991.

2486 Serica brunneus, Brunborre. Funnen i nästan hela landet. Lockas till ljus om kvällarna. Låmbonäs.1991.

2502 Cetonia aurata, Guldglänsande guldbagge. Funnen i de flesta landskap upp till Jämtland, Vårtan. 1991.

2504 Potosia (=Cetoma) cuprea, Gräsgrön guldbagge. Funnen i hela landet. Mycket vanlig i Hölö-trakten.1990,1991.

2509 Trichius fasciatus. Humlebagge. Allmän art. Funnen i hela landet 1990, 1991

Familjen LUCANIDAE = EKOXAR

2512 Platycerus caprea. Blåoxe. Funnen i nästan hela landet. Utvecklas i lövträd och paträffas mest i solexponerade miljöer Ej sällsvnt.1991.

2515 Sinodendron cylindricum. Stubbhornsbagge, "Liten Noshornsbagge". Funnen i alla svenska landskap. 1991.Vårtan.Låmbonäs.

Familjen LYCIDAE = RÖDVINGEBAGGAR

2550 Dictyopterus aurora. Allmän från Skåne till Lappland med några luckor. Enstaka exemplar i området..?/?

2551 Dictyoptera nigrorubra (=affinis). Tämmligen allmän från Skåne till Jämtland med många luckor. Enstaka i området. Utvecklas i murkenved.1991Vårtan.

2554 Lygistopterus sanguineus, flera exx flygande bland gammalt timmerupplag av björk, asp, gran, tall, ek. Funnen i alla svenska landskap. Allmän. Kläcks i murken ved av framför allt björk. Vackert röd bagge. Vårtan, m.fl.1991.

Familjen LAMPYRIDAE = LYSMASKAR

2555 Lampyris noctiluca, "Lysmasken". Förekommer i nästan hela landet men finns ej på Gotland. Föredrar öppen gräsmark där den jagar småinsekter.Låmbonäs. Ej ovanlig art.1991.

2556 Phosphaenus hemipterus. Ej allmän art. Utbredd upp till Uppland med stora luckor. Mycket vanlig i Hölöskogen.1990, 1991. Vårtan, Låmbonäs.

Familjen CANTHARIDAE = FLUGBAGGAR

2559 Podaarus alpinus. I nästan alla landskap. 1991.

Phosphaenus
hemipterus

2565 *Cantharis rustica*. Förekommer upp till Ångermanland.1991.

2571 *Cantharis figurata*. Förekommer i nästan hela landet. 1991.

2573 *Cantharis quadripunctata*. Förekommer i nästan hela landet.1991.

2583 *Rhagonycha lutea*. Förekommer upp till Uppland med luckor i utbredningen. Ej allmän. 1991.

2588 *Rhagonycha lignosa*. I nästan alla svenska landskap med luckor norrut. 1991.

253^' *Rhagonycha elongata*. I alla svenska landskap. 1991.

2592 *Podistra schoenherri* (=pilosa). Förekommer i nästan hela landet. NY FÖR SÖDERMANLAND. Flera exemplar i fönsterfällor vid Vårtan. En hane genitalundersöktes, nödvändigt. 1991.

Familjen ELATERIDAE = KNÄPPARE

2634 *Athous subfuscus*. Förekommer i nästan hela landet.1991.

2657 *Anostirnus castaneus*. I de flesta landskap.1991.

2673 *Ampedus sanguineus*. Funnen i de flesta landskap upp till Hälsingland. TÄMLIGEN SÄLLSYNT. Vackert röd centimeterstor skalbagge. Flygande i solskenet bland gammalt timmerupplag med björk,ek,tall,asp,gran och vilande på tallstam. 1991.

2695 *Melanotus rufipes*. Allmän art i södra och mellersta Sverige. Larven lever i murken ved av barr- och lövträd. Nattdjur. Vårtan 1991.Lämbonäs1990.Ejgenitalundersökt.

2683 *Ampedus balteatus*. Ej ovanlig.Funnen i alla svenska landskap. Lämbonäs 1990, 1991. Vårtan.

2687 *Ampedus tristis*. SÄLLSYNT i södra Sverige men allmän inom området. Funnen i de flesta svenska landskap, luckor söderut. 1991.

2713 *Cardiophorus ruficollis*, 1 exx flygande i gammal hållmarkstallskog, många exx i trädfällor, mycket vacker skalbagge,, röd halssköld i övrigt blåsvart. Funnen i nästan alla landskap. Vårtan.1991.

Familjen THROSCIDAE

2740 *Trixagus dermestoides*. Allmän.Funnen upp till Ångermanland.1991.

Familjen BUPRESTIDAE = PRAKTBAGGAR

2749 *Poecilometa variolosa*, Asp-praktbagge. Funnen i många landskap upp till Norrbotten. SÄLLSYNT. Lämbonäs, Ångstorp. Vacker grå-kopparglänsande bagge som utvecklas i asp.1991.

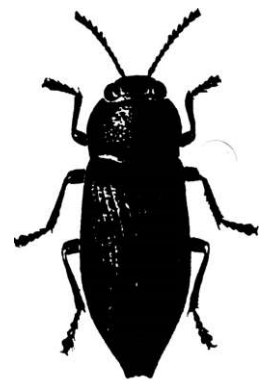
2752 *Buprestis rustica*. Förekommer i nästan hela landet. TÄMLIGEN SÄLLSYNT. Väster om Vårtan. Vacker centimeterstor grön/blå metallglänsande art.1991.

2753 *Buprestis haemorrhoidalis*. Funnen upp till Härjedalen med många luckor. SÄLLSYNT. 1 ex på bräda i solskenet.(Lämbonäs. 1990). Många angrepp och döda exx som ej lyckats ta sig ur kläckningshålen i döda fallna granar norr om Vårtan, levande exx på granstocckar söder om Vårtan. Arten förefaller att vara vanlig i området. Vacker brons-metallglänsande art.1991.

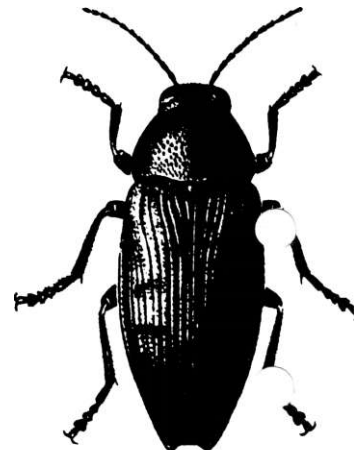
2763 *Anthaxia quadripunctata*. Allmän - Funnen i nästan hela landet. Vårtan.Ångstorp.1991

2782 *Agrilus viridis*, Allmän art. två exx springande i solskenet på nyfällda aspstammar. Funnen i alla svenska landskap.1990, 1991.enstaka, Lämbonäs. Vårtan.

2792 *Trachys minuta*, på lövsly. Allmän art.Funnen i de flesta svenska landskap.1991. Vårtan.

Poecilometa variolosa

Buprestis rustica

U-SID.

Buprestis haemorrhoidalis

forts.

Familjen ANOBIIDAE = TRÄGNAGARE

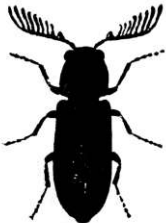
2888 *Ernobius mollis*. Funnen i nästan hela landet på barrträd. Lämboås. Ej genitalundersökt.

2900 *Hadrobregmus* (*Anobium*) *pertinax*. Förekommer i hela landet, både inomhus och utomhus. Gör ibland skador på möbler, gör små runda hål i hårt virke. Allmän art. "Dödsuret".1991.

2904 *Ptilinus fuscus*. Funnen i många landskap Skåne-Norrbottn. Vårtan, Ängstorp m.fl. 1991. Många exx påträffades på fällda aspar. En bagge med vackert kammade antenner. Ej allmän art.

Familjen PTILIDAE = TJUVBAGGAR

2936 *Ptinus rufipes*. Funnen i de flesta landskapen upp till Hälsingland. 1991.

Ptilinus fuscus

Familjen TROGGSITIDAE

2953 *Ostoma ferruginea*. Tämmligen allmän art i nästan alla landskap. Lever i svampangripen ved, främst gran och tall. Vårtan, 1991 (många exemplar). Bra indikator-art på "gammel-skog".

Familjen CLERIDAE = FÄRGBAGGAR

2965 *Thanasimus formicarius*. "Allmän Myrbagge". Allmän i nästan alla landskap.1991. Nyttodjur, jagar barkborrar.

Thanasimus femoralis

2966 *Thanasimus femoralis* (= *rufipes*). "Liten Myrbagge". Spridd från Skåne till Lappland men TÄMLIGEN SÄLLSYNT. Bastardalen 1991. Ett exemplar på grov solexponerad tall.

Familjen MELYRIDAE

2977 *Aplocnemus* (= *Haplocnemus*) *nigricornis*. Allmän art. Funnen i nästan hela landet. Bastardalen. 1991.

Familjen MALACHIDAE = BLÅSBAGGAR

3006 *Anthocomus rufus* (= *coccineus*). Funnen i enstaka landskap upp till Uppland. Vid Lämboås på kaveldun 1990. SÄLLSYNT.

Familjen NITIDULIDAE = GLANSBAGGAR

3124 *Glischrochilus hortensis*. I de flesta landskap.1991.

Familjen EROTYLIDAE = TRÄDSVAMPBAGGAR

3316 *Triplax russica*. På trädsvampar, t.ex. björkticka. Ej ovanlig. I nästan alla landskap. Vårtan.1991.Lämboås.

Familjen ENDCMYCHIDAE = SVAMPBAGGAR

3356 *Endomychus coccineus*. Allmän art. Funnen i nästan hela landet. Lämboås 1990, Vårtan 1991.

Familjen COCCINELLIDAE = NYCKELPIGGR

3389 *Chilocorus renipustulatus*. Allmän. Funnen i nästan hela landet.1991.

3397 *Aphidecta oblitterata*. Allmän. Förekommer upp till Medelpad. På tall och gran. 1990,1991. Lämboås m.fl.

3405 *Coccinella hieroglyphica*. Ej allmän art i fuktig terräng, mvrar och slysnår. Många exemplar vid Fårsjön.1990.

3409 *Coccinella quinquepunctata*, Relativt allmän, speciellt vid kusterna. I nästan alla landskap.1991.

3411 *Coccinula quattuordecimpustulata*. Allmän.Funnen i nästan hela landet.1991.

3416 *Myrrha octadecimguttata*. Relativt allmän.I nästan alla landskap. På tall och gran.1991.

3419 *Calvia (=Propylea) quattuordecimguttata*. Mycket allmän art.Funnen i nästan hela landet, 1990. 1991.

3452 *Myzia oblongopunctata*. Allmän art.1990.

3423 *Anatis ocellata*.1990.1991 Lämboäs. Allmän.Funnen i nästan hela landet på barrträd.

Familjen COLYDIIDAE

3569 *Bitoma (Ditoma) crenata*. Allmän.Funnen i nästan hela landet. Flera ex sågs bl.a. på färska aspstockar.1991.

Familjen PYROCHROIDAE = KARDINALBAGGAR

3614 *Pyrochroa coccinea*, Allmän.Stor kardinalbagge. 1 ex i fönsterfälla i gammal sumpgranskog. I större delen av Sverige utom idennordligastedelen.1991.

3616 *Schizotus pectinicornis*. Relativt vanlig i nästan hela landet. Vackert röd med vackra kammade antenner.1991.

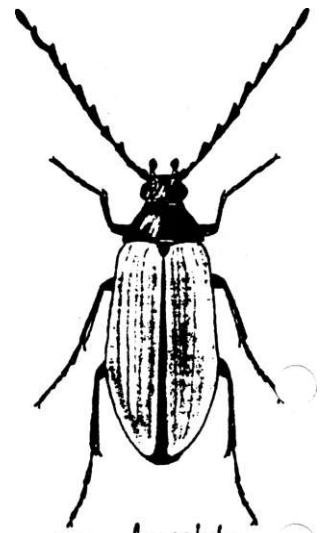

Salpingus
planirostris

Familjen SALPINGIDAE = TRÄDBASBAGGAR

3623 *Salpingus (=Rhinosimus) planirostris*. Ej ovanlig.Funnen i nästan hela landet. En bagge som jagar barkborrar.1991.

3629 *Salpingus (=Rhinosimus) ruficollis*. Ej ovanlig.Funnen i nästan hela landet. Vårtan. I trädfälla på tickrik björk.1991.

Pseudocistela
ceramboides

Familjen ANTHICINAE = SNABBAGGAR

3647 *Anthicus floralis*. Ej ovanlig.Myrliknande bagge. Funnen i nästan hela landet. Ängstorp. 1991.

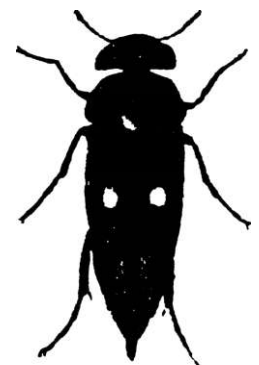
Familjen TENEBRIONIDAE = SVARTBAGGAR

3664 *Bolitophagus reticulatus*, allmän på björktickor i nästan hela landet.1991.

3720 *Pseudocistela ceramboides*. Relativt sällsynt.Funnen i många svenska landskap. I fallfälla på död stående grov barklös (nästan)tall.1991.

3722 *Isomira murina*, Relativt allmän art, speciellt på Öland och Gotland. Huvudsaklig nordgräns Dalarna.1991.

3730 *Lagria hirta*.Ullbagge. Funnen i nästan hela landet. Allmän art.Lämboäs,Vårtan.1991.

Tomoxia
bucephala

Familjen MORDELLIDAE = TAGGBAGGAR

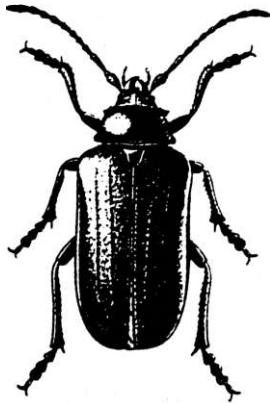
3749 *Tomoxia bucephala (=biguttata)*. Tvåfläckig Tornbagge. Funnen upp till Norrbotten men saknas i några landskap. Tämligen SÄLLSYNT. Utvecklas i ved av olika löv- och barrträd. Baggen hittas på solbelysta stubbar och i blommor. Vårtan, Lämboäs, Ängstorp. Funnen på sälggrenar och aspstockar.1991.

3754 *Mordella acuminata*. Allmän art.Funnen i nästan hela landet.1991.

Familjen MELANDRYIDAE = BRUNBAGGAR

3791 Orchesia micans. 2 exx pa ticka pa sälq pa hällmarkstallskoq-sydbrant. Arten är påträffad i nästan alla svenska ilandskap. BestämningenkontrolleradavH.Ahnlund.1991.

3304 Xylita laevigata. I nästan alla landskap utom i några södra. Ejallmän.1991.

Prionus coriarius

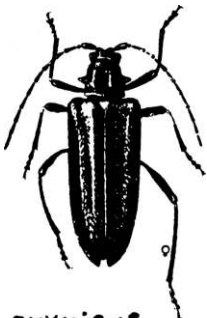
Familjen CERAMBYCIDAE = LANGHORNINGAR

3818 Prionus coriarius, Taggbock, Sägbock. Funnen Skåne till Uppland med luckor i utbredningen. Sydöstlig art. Sällsynt. Vedlevande, Larverna gnager gångar i tallstubbar men känt är även att utvecklingen kan äga rum i ek-, bok- och björkstubbar. Nattdjur. Denna mycket stora långhorning påträffades vid Långsjöns strand vid Lämbonäs under en grov döende al. Upptäckten gjordes på ett något märkligt sätt: vid 15-tiden den 31 juli i soligt väder

med små stackmoln och plus 25 grader i luften med svag vind så kunde ett kraftigt stridulerade ljud höras bland träden som utgjordes av rätt grova och många sälgar, många medelstora levande och döda alar samt några friska tallar. Nyss kläckt och kvar i sin puppkammare vid roten av en halvstor al pågår en våldsamt kopulation (våldtäkt?!). En hane av taggbocken har letat upp en hona som ännu inte riktigt fått fason på kroppen på kläckningen, hon är fortfarande uppsvälld, (barnövergrepp?). 1991.

3820 Spondylis buprestoides, Bitbock. Allmän art.Funnen i de flesta landskap utom i de nordligaste Lämbonäs 1990,1991. Vårtan 1991.

3822 Arhopalus rusticus. Allmän art.Förekommer i nästan hela landet. Mycket allmän i Bastardalen, även mycket stora exemplar. 1990. Lämbonäs 1991. Nattdjur, dras till ljus.

OXYMIRUS cursor

3832 Rhagium mordax. Lövträdslöpare. Allmän art.Lämbonäs, 1990.

3833 Rhagium inquisitor, Barrträdslöpare. Mycket allmän i hela landet. Barrträd och ibland lövträd.1991. Lämbonäs.

3835 Oxymirus(=Toxotus) cursor, skulderbock. 1 ex i fönsterfälla på högstubbe av grov gran. Vårtan.hona. Kläcks ur multnande barrträdstubbar och (ibland)ur lövträdstubbar.Funnen i nästan alla svenska landskap, men arten är ej allmän.1991.

3841 Gaurotes virginea. Relativt allmän.Funnen i nästan hela landet. Vårtan.m.fl.1991.

3846 Acmaeops collaris. Relativt allmän.I de flesta landskap upp till Gästrikland. 1991.

3853 Alosterna tabacicolor. Allmän.Funnen i nästan hela landet.1991. Lämbonäs m.fl.

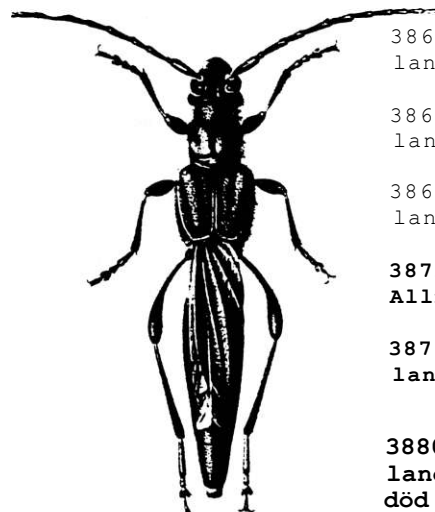
3860 Anoplodera (=Leptura) rubra. Allmän art.I alla svenska landskap upp till Hälsingland. Lämbonäs 1990.Lämbonäs,Vårtan 1991 ,

3863 Anoplodera (Leptura) sangvmolenta. Allmän art. I alla landskap. Vårtan. Lämbonäs.1991.

3864 Anoplodera (Leptura) reyi (=inexpectata). I nästan alla landskap.1991.

3872 Leptura (=Strangalia) quadrifasciata. Fyrbandad blombock. Allmän art.Funnen i hela landet.1991.

3876 Leptura (=Strangalia) melanura. Allmän art.I nästan alla landskap.I blommor. Vårtan. Lämbonäs.1991.

Necydalis major

3880 Necydalis major. Ej allmän art i Södermanland. Funnen i många landskap mellan Skåne och Lappland. Flera exemplar kläckta ur grov död gran 1990, Bastarn. I juli 1991 sågs c:a 10 exemplar på flera lokaler inom området, t.ex. vid Ängstorp, Lämbonäs, Vårtan, Ernesidan m.fl. Kläckningshål sågs i gran, al, och sälq.

forts.

3890 *Aromia moscata*, Myskbock. Tämligen allmän i Södermanland. Funnen i nästan hela landet. Lämbonäs 1990 (1 flygande exemplar). Mycket vacker stor grön-blågrön långhorning som är relativt allmän i Södermanland men som t.ex. i Tyskland är fridlyst!

3907 *Xylotrechus rusticus*, Allmän art.30-talet exx springande i solsken på nyavverkade aspstockar. Funnen i hela landet.1991.Vårtan.

3913 *Clytus arietis*, flera exx springande i solsken på nyavverkade aspstockar. Nordgräns i Sverige: Uppland. Vårtan, Lämbonäs.1991.

3921 *Lamia textor*, Videbock. Förekommer upp till Hälsingland med luckor i utbredningen. Arten är troligen förbisedd och är sannolikt relativt allmän i Södermanland. Denna stora ett-par tre centimeter långa långhorning rör sig trögt och utvecklas främst i rötter av vide. Har antagligen begränsad spridningsförmåga då arten ej gärna flyger.

3954 *Monochamus sutor*. Relativt allmän.Kläckmngshål med kvarvarande fragment av huvud,mellankropp,täckvingar. i fallen tall. Vårtan. Funnen i nästan hela landet.1991.

3937 *Acanthoderes clavipes*, Ej allmän. 50-talet exx. springande i solsken på nyavverkade grova aspstockar. Funnen Sk-Lpl med många luckor 1991.

3948 *Saperda populnea*, "Liten Aspvedbock". Ej allmän art men funnen i de flesta landskap. Enligt Bengt Ehnström är denna art på tillbakagång i Sverige. Ett exemplar Lämbonäs, 1991.

3958 *Phytoecia cylindrica*, Relativt sällsynt. Funnen i spridda landskap upp till hälsingland. Arten är ej allmän i Södermanland, ej heller i Sverige i övrigt. 1991.

Familjen CWRYSOMELIDAE = BLADBAGGAR

4011 *Clytra quadripunctata*. "Fyrfläckig Bladbagge". Relativt allmän. I alla landskap.1991.Bastarn. Myt-mekofil ("mvrgäst").

4105 *Chrysomela (=Melasoma) populi*. Mycket allmän art. En vackert rödfärgad bladbagge som är allmän mastan hela landet.

4109 *Gomoctena (=Phytodecta) viminalis*. Mycket allmän art.Funnen i nästan hela landet.1991.

Familjen ATTELABIDAE = BLADRULLVIVLAR

4363 *Byctiscus betulae*, Björkrullviveln. En mycket vackert grön-röd-metallglänsande skalbagge som förekommer tämligen allmänt i nästan hela landet.1991.

Familjen CURCULIONIDAE = VIVLAR

4533 *Brachyderes incanus*. Mycket allmän.Funnen i nästan hela landet. Lämbonäs. 1990,1991.

Familjen SCOLYTIDAE = BARKBORRAR

4994 *Scolytus razeburghi*, Björksplintborre. Relativt allmän, angreppshål i gammal björkstam. I de flesta landskap.1990,1991

ANDRA ORDNINGAR:

NÄTVINGÅR:

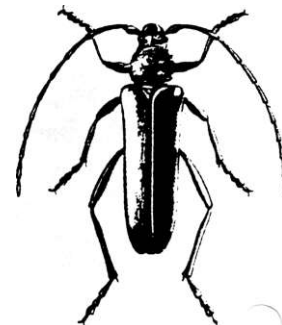
Allmänna Myrlejonsländan,Myrmeleon formicatus: Ej allmän art i Södermanland. 1 exx flög på hällmarkstallskog, myrlejongropar finns i Hölö-skogarna på sandfläckar i solexponerad tallskog, Lämbonäs. Vårtan.

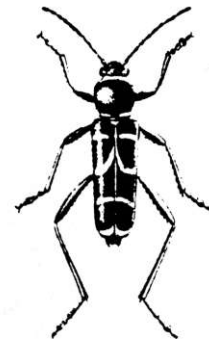
*Monochamus
sutor*

Lamia textor

Aromia moscata

Clytus arietis

FJÄRILAR:

Aspfjäril (*Limenitis populi*), ansedd för att vara tämligen sällsynt i övriga landet. Vårtan.
 Sörgmantel (*Nymphalis antiopa*), enstaka, 1990.1991. Ej ovanlig art.Många ex 1991. Vårtan, Ängstorp, Lämbonäs.
 Påfågelöga (*Nymphalis io*), enstaka augusti 1990
 Näselfjäril (*Aglais urticae*) 1991
 Luktgräsfiäril (*Aphantopus hyperanthus*)1991.
 Kvickgräsfjäril (*Pararge aegaria*), Vårtan, 1991
 Skogsgräsfjäril, (*Erebia ligea*), Vårtan, Lämbonäs 1991.
 Silverstreckad pärlemofjäril (*Argynnis paphia*) Vårtan, Lämbonäs 1991.
 Storfläckig pärlemofjäril (*Argynnis lathonia*)1991.
 Rapsfjäril (*Pieris napi*).1991.
 Citronfjäril (*Gonopteryx rhamni*).1991

Allmän snabelsvärmare (*Pergesa elpenor*)1990

Violettbandat gulvingefly (*Xanthia icteritia*), enstaka,1990
Vitfläckigt ängsfly (*Polymixis gemma*) enstaka,1990

Stor eklavmätare (*Boarmia roborariae*), 1 ex 1990, mycket stor mätare
 Liten Fläckmätare (*Lomaspilismarginata*).1991
 Tallmätare. Mycket allmän. Lämbonäs. 1991
 Dagfjärilmätare, (*Geometra papilionaria*), Lämbonäs 1991.

Hagtornspinnare (*Trichiura crataegi*) 1 ex lampa, 1990
 Videspinnare (*Stilptonia salicis*) 1 ex, 1990
 Gräsulv (*Macrothylacia rubi*). Många exemplar vid Lämbonäs. 1991.
 Ekspinnare (*Lasiocampa quercus*), 1 hona. Lämbonäs. 1991.
 Rostvinge (*Phragmatoria fuliginosa*).1991.
 Björkflikvinge (*Odontosia carmelita*).1991.
 Bredbrämad bastardsvärmare, (*Zygaena lomcerae*), Lämbonäs. 1991
 Allmän bastardsvärmare (*Zygaena filipendulae*), Vårtan, Lämbonäs. 1991
 Punkteradhedspinnare (*Coscimacribraria*) 1991

SKINNBAGGAR:

ARADIDER = BARKSTINKFLYN:

Aradus betulae, allmän på björktickor. Flera ex vid Lämbonäs, mflplatser. 1991

Aradus depressus, Allmän på tickor. Artbestämd av Hans Ahnlund. 1991

Mezira tremulae, "Asp-bark-skinnbaggen". Tillhör Familjen Mezirae men räknas som en aradeid. HOTAD ART. MYCKET SÄLLSYNT i hela Sverige. Förekommer dock lokalt något mindre sällsynt (Urskogsimpediment med gamla aspar) i Södermanland, Östergötland, Uppland Vårtan. 2 ex på nyfällda aspar. Förekommer enligt Skogsvårdstyrelsen: knuten till grova aspstubbar med svampangripen bark och ved. HOTKATEGORI 2. Artbestämningen kontroll. av H. Ahnlund

BÄRFISAR:

Graphosoma lineatum. Strimlusen. Lokalt allmän eller mycket allmän i landskapen kring Mälaren, dvs Närke, Uppland, Södermanland och Västmanland. I resten av landet SÄLLSYNT. Troligen värmekrävande vilket delvis förklarar förekomsten kring Mälaren. Påträffas ofta i hundkåx. 1991.

STEKLAR:

Lasius fuliginosus. Svartglansiga trämyran, som lever på gamla ekar, gärna ihålig och solexponerad. Ej allmän art. 1991: Koloni funnen på gammal exponerad ek. Vårtan.

Megachile centuncularis, Vanliga tapetserarbet, allmän i hela landet. Arten bygger bon av fint rullade lövträdsblad t.ex. aspblad inne i gångarna i murkna lövträdstammar, t.ex. asp. 1991

Mezira tremulae (8 mm)

Sid. 18

Allmänna Guldstekeln, *Chrysiris ignita*-coll., samlingsart, mycket vacker blå-grön-röd-glänsande solälskande stekel. Artbest. koll. av Lars Norén. Vårtan, Lämbonäs, Ångstorp. Lever i gångar av skalbaggs-larverived. 1991

Rödbandade Getingen, *Allovespula rubra*. Allmän art som ofta bygger sitt bo i marken. 1991.

TVÅVINGAR (=FLUGOR och MYGGOR):

Asilus crabroriformis, Getinglik rovflug. Förekommer tämligen allmänt på soliga och torra platser där den jagar insekter. Från Skåne upp till Uppland. 1991.

ÖVRIGA DJUR:

Hasselsnok (Lämbonäs) 1790, svart snok (Lämbonäs) 1990, vattensork (Lämbonäs) 1991, svart huggorm 1991

Häckande korp (Lämbonäs) 1991, rödstjärt (Bastarn, Lämbonäs) 1991, gröngöling (Vårtan) 1991, rödhake, större hackspett.